

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisali se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Ustanovni shod „Kmečke zveze“ za ljubljansko okolico.

Včeraj se je v veliki dvorani hotela Unio- na vršil ob 3. popoldne ustanovni shod „Kmečke zveze“ za ljubljansko okolico. Kmečkih mož posestnikov se je nabralo toliko, da je velika dvorana bila vsa napolnjena. Vstopnic se je ob vhodu razdalo 800. Shod je otvoril gospod Miha Dimnik iz Jarš, vse navzoče pozdravi! in podelil besedo g. državnemu in deželnemu poslancu Povšetju.

Govor g. Povšeta.

Burno pozdravljen jame g. Povše govori- riti sledeče: Spoštovani možje! Vesel sem, kmečki možje, kot vaš poslanec, ki vas skoro že 18 let zastopam v deželnem zboru, da vas v tolikem številu vidim, zbrane na tem shodu in vas priščno pozdravljam. Le oglejte se po svetu — vsi stanovni, celo meščani, katerim je skoro vse na razpolago, se združujejo in zbirajo, le kmetje so raztreseni in razkropljeni, dasi ima ta stan v sebi toliko moč, da ga nihče ne more podjarmiti, ako zna to moč prav rabiti. Tako ogromno število nas je in vendar so vsi drugi stanovni dozdej nad nami gospodarji, ker nismo bili združeni. Zakaj se tudi prvi stan, najodličnejši stan, na katerega rama- mah leži največji del vseh bremen, ne pripravljva na boj za svoje koristi?

Državni zbor je zdaj zelo izpremenil svoje lice. V sled splošne volivne pravice je tudi kmet v nem častno zastopan, toda narasla pa je tudi socialna demokracija. To je pa tista stranka, ki v prvi vrsti kmete sila, da se tesno združijo. Minoli teden smo se državnozborni kmečki zastopniki iz vseh dežel brez razlike strank in narodnosti skupaj zbrali — vseh nas je skoro 200 — in smo kot svojo sveto dolž- nost proglasili obrambo kmečkega ljudstva, za katerega bomo vedno združeni nastopili. Iz- vedeli smo namreč, da socialni demokrati vlo- žijo predlog, naj se pri sklepanju trgovinskih pogodb z balkanskimi državami določa, naj se odpre meja tudi živini iz Srbije in Rumunije in tudi od drugod: iz Italije, Rusije itd.

Vsi privoščimo drugim, da si zamorejo meso kolikormogoče bolj poceni kupiti. Toda ali smo danes v stanu živino prodajati po isti ceni, kakor smo jo lahko pred 20 leti? (Ne! Ni mogoče!) Imeti moramo delavce, toda vi- soko jih moramo plačevati. Nihče noče več delati kmečkega dela, dekleta gredo v to- varne, fantje se izseljujejo v Ameriko, delavec vedno več stane. Jaz sem dejal na Dunaju od- iočnim krogom: Ugodite zahtevam drugih stanov, odprite mejo tuji živini, pa boste vi- deli kako bo narasel beg iz kmetov v mesta, ker potem nihče poslom ne bo mogel pošteno plačati njihovega dela. Tudi gospodarji bodo v trumañ zapuščali rodni kraj in se v Ameriko

izselila, kakor v Beli Kraini, kjer so po mno- gih vaseh žebli zabiti v okna in vrata, ker so vsi v tujni. Tri milijone kron morajo kmečki gospodarji pri nas na leto plačati, da zado- stijo obrestim od 6 milijonov dolga, vknjiže- nega na kmečka posestva. Naj tedaj kdo od drugih stanov vstane in dokaže, da kmet ob tolikih bremenih zamore storiti to, kar zdaj od nje- : zahtevajo. Velike tovarne povisujejo cene za svoje proizvode. V 13 letih se je cena železa povisala za celih 60 odstotkov. In ko- liko železa potrebuje ravno kmet za svoje poljsko orodje! Zato moramo biti sami svoji gospodarji in mora se nam prepustiti, da ce- nime vrednost svojega blaga. Rudniki nas ne izprašujejo, če povisajo ceno za premog, če pa kmet zahteva, da se zviša cena maslu, so- čivju, mleku itd., kakšna gonja nastane proti njemu! Saj veste, kaj je bilo, ko ste v ljub- ljanski okolici hoteli zvišati mleku ceno za en bori krajcar. Vse je dražje, le mleko ne. Ko pa spomladi kupujete seno, ali ga dobite po 80 kr. cent, kakor svoje čase? Po 2 gl. morate za dobro seno dati in tudi po 2 gl. 40 kr. Pri taki draginji sena je mleko ostalo pri isti ceni, kakor pred 100 leti.

Zakaj se je takrat vsa akcija ponesrečila? Ker nismo bili organizovani, tukaj so bili ti, tam drugi, to so pa lisjaki izkoristili. Če bi bili vsi edini, tudi če bi bili par mesecev škodo trpeli, bi bilo drugače izgledalo. Vse je ostalo le poizkus, nasprotnikom kmeta pa je le gre- ben zrastel. Če bi bili kmečki možje zjed- injeni, li bili močni.

Če bi prišlo tako, kakor hočejo socialni demokrati s pomočjo zastopnikov velikih mest, kaj se bo zgodilo?

Od par let sem se je cena živini zvišala. Zakaj? Zato, ker se je kmečkim zastopnikom posrečilo pri sklepanju trgovinskih pogodb z drugimi državami, da se je na tujo živino naložila carina. Jaz sem takrat dejal odločil- nira krogom: Učimo se od drugih! Ni treba posebnega preišljevanja in proučavanja, le pogledjmo na Nemčijo! Ta mogočna Nemčija, ki ima 48 milijonov prebivalstva, kjer vidiš štrleči v zrak dimnik iz tovarne poleg dimnika, kjer je 12 milijonov industrijalnega delavstva in kmetje ne pridelaio toliko živil, kolikor jih to delavstvo potrebuje zase, ta Nemčija je pri sklepanju trgovinske pogodbe z nami zahte- vala visoko carino od uvožene živine — pol- drug sto K! Ali je potem pametno da bi mi 60 tisoč parom volov iz Srbije dovolili prost uvoz? Odkar iz Srbije živina nima k nam prostega uvoza, se je cena živini pri nas zvi- šala. Če pa se zgodi, kar želijo socialni de- mokrati, bodo veliki mesarji drugam šli po živino in ne k nam. Nastala bi pri kmetu ve- lika siromaščina in kmet bi postal berač, ka- korsknega si želijo socialni demokrati, da bi ga potem zase pridobili.

Ravnokar se je ustanovil na Dunaju ži-

vinczdravniški svet pri poljedelskem minist- rstvu. Izkazalo se je, da so v živinozdravni- škem oziru razmere najboljše v Avstriji. Nem- čija ima danes 10krat več bolne živine kakor mi. Ako meje odpremo, bo zopet vsa naša ži- vina okužena. Nad 200 milijonov kron je iz- našala škoda vsled prašičje kuge. Odkod pa je prišla ta bolezen? Iz Rumunije, odkoder se je „svolčas“ toliko te živine k nam uvažalo, da se našemu kmetu ni nič več izplačalo prešiča rediti. Ni bilo dovolj, da je cena padla, vsa ži- vina je bila tudi bolna. Zato je potrebno, da se kmetje združimo, da bodo poslanci vladi lahko rekli: Mi govorimo in zahtevamo to in ono v imenu tolikih tisoč mož! Organizirajmo se in lahko se bomo branili. Tudi meščan bi mor- al biti vesel, ako se kmečki stan organizira, in okrepeča, kajti če je kmet trden in premo- žen, je meščan tudi. Jaz, ki sem že 18 let vaš zastopnik, vas vabim: Združite se v mogočno kmečko zvezo! Jaz bom vedno stal ob vaši strani, zvest vaši stvari in vas bom vedno in povsod podpiral, kjer se bo šlo za vaše kori- sti. Združite se torej in ostanite zvesti svo- jemu staremu geslu, zvesti Bogu in narodu! (Burni živio-klici in ploskanje!) Nato govori zastopnik ljubljanske okolice v državnem zboru, gospod državni poslanec

Dr. Ivan Šusteršič.

Živahni živio-klici zaorijo mogočno po dvorani, ko podeli predsednik besedo g. dr. Ivanu Šusteršiču. Ta izvaja sledeče: Spoštovani možje! Prinašam vam od »Slovenskega kluba« na Dunaju iskren in priščen pozdrav. Veselje vas je prešinilo ob vesti, da se je na cesarskem Dunaju osnoval klub slovenskih kmečkih poslancev — »Slovenski klub«. (Bur- ni živio-klici!) Vprvič nastopajo slovenski za- stopniki na Dunaju čisto samostojno. (Klici: Bog jih živi!) neodvisni od tujih primesi. Ta »Slovenski klub« bo v gospodarskem oziru delal za kmeta, kajti izrečno je tudi v njegovih pravilih določeno, da ima predvsem zastopati koristi kmečkega stam. Jasno se zavedamo, da je prvi stan kmečki stan, ker brez njega ni slovenskega ljudstva, ni slovenskega naroda. (Kaj bi bilo potem, če bi samo advokatie, učitelji, trgovci, uradniki itd. tvorili slovensko ljudstvo? Koliko bi bilo potem Slovencev? Komaj za eno južino za naše nasprotnike. (Smeh.) Slovenski klub se zato zaveda, da slo- vensko ljudstvo je slovenski kmet. Kmetie so nas volili, zato bi bil izdajavec tisti, ki bi vse- lej in povsod ne imel pred očmi blagor n pro- spoh kmečkega ljudstva. Kako pa je prišlo do tega, da smo osnovali svoj »Slovenski klub«?

Izpočetka smo mislili, da bodo Hrvati šli z nami. Hrvaški poslanci so voljeni od kme- tev, kakor mi in njih mesto je pri nas. Toda oni so napravili svoj klub, v katerega so spre- jeli slov. liberalce. (Burni klici ogorčenja!) Kaj bi bili vi rekli, vi kmečki možje, če bi bili

mi stopili z liberalci v en klub? (Klici: Izda- javec, kdo se z liberalci druži!) Posvetovali smo se dolgo — v Ljubljani in na Dunaju — in smo se prepričali, da bi se reklo varati ljud- stvo, ogoljufati volivce, če bi šli skupaj z li- beralci. (Burni klici: Tako je!) Čemu pa je bil ves volivni boj? Opravičeno smo rekli, da je največji sovražnik kmeta liberalce. (Tako je!) In s takim sovražnikom ne morejo za- stopniki slovenskega kmečkega ljudstva sku- paj sedeti. Vedno istega zagrizenega sovraž- nika ima kmečko ljudstvo in to je liberalce (Ži- vahni klici: Res! Tako je!) in le liberalci so tisti, ki vedno potkušajo in želijo ter na vse kriplje delajo na to, da kmet ne pride do ve- ljave. (Tako je!)

Če bi se bili mi z liberalci v en klub zdru- žili, bi bili liberalci šli med vas in bi rekli: Kako ste, kmetie neumni, da se tako bijete v volivnem boju! Doma se preklate, na Du- naju pa vaši poslanci z liberalnimi pri eni skle- di sedijo. Mar bi bili liberalca volili, saj bi bilo vse eno, ko so vendar vaši poslanci zdaj na Dunaju liberalcem prijateljsko nudili roko in se z njimi združili. Rekel bi marsikdo, da smo vas izdali in opravičeno bi to dejal. Tako je prišlo, da smo se kmečki zastopniki vsedli skupaj sami medseboj in osnovali svoj klub 16 poslancev. Nič se ne bojim in veseli smo, ker zdaj, ko smo vsi enih misli in ni med nami nobenega spletkarja in zdražbarja več, no- nega sovražnika kmetov in lažje ter uspešneje delamo, kakor bi v enem večjem klubu, kjer bi eni vlekli na to, drugi na drugo stran. In zato bo klub, čeprav je majhen, lahko mnogo- krat pokazal na marsikateri velik uspeh. Za- libog, da so Hrvati, ki so tudi od kmetov vo- ljeni, mislili, da se lahko od nas ločijo in gredo skupaj z liberalci. Z obžalovanjem moram konstatirati, da Hrvati za naš politični položaj nimajo pravega razuma, kajti drugače bi ne bili od nas zahtevali, da bi se združili z libe- ralci. Zdaj vam pa moram, možie kmečki, po- vedati nekaj bolj smešnega in zabavnega.

Kako se je Ivan Hribar odpovedal hudici in vsem njegovim delom.

Vsi veste, kako ljubljanski liberalci čez »klerikalce« zabavljajo. »Klerikalce« pravijo vsakemu, kdor v miru z duhovščino živi in kdor ima pošteno katoliško prepričanje. Veste tudi, da »Slovenski Narod«, kamor liberalci svojo pamet odlagajo (Smeh.) imenuje duhov- nike »farje«. To še nič ni, najlepše šele pride. Edini liberalni poslanec na Kranjskem, ljub- ljanski župan Hribar, je namreč vstopil v naj- bolj klerikalen klub, kar jih je na Dunaju. (Burni smeh! Veselost.) V tistem klubu je namreč 20 članov in med njimi je — sedem duhovnikov (Živahna veselost!) — torej, kakor bi rekel »Narod«, sedem farjev. (Burni smeh!) Ti gospodje so pa rekli Hribarju: Ti moraš iz- javiti, da čez »farje« in čez vero nikoli več ne

LISTER.

Zlati hrošč.

(Angleški spisal Edgar Allan Poe. Poslovenil I. M.) (Dalje.)

Naravna planota, na katero smo splezali, je bila gosto poraščena s trnjevim grmovjem, in kmalu smo spoznali, da bi bilo nemogoče narediti si pot skozi goščo, ako ne bi imeli kose; in Jupiter je po naročilu svojega gos- poda začel delati pot proti nekemu nenava- dno visokemu tulipastemu drevesu, ki je stalo z osem ali deset hrasti skupaj na vrhu, in je daleč presegalo vse in vsa druga drevesa, ki sem jih kedaj videl, z lepoto svojega listja in oblike in široko razprostrtih vej, kakor tudi po veličastni zunanosti. Ko smo dospeli do tega drevesa, se je Legrand obrnil k Jupitru ter ga vprašal, ako misli, da more splezati nanj. Stari mož se je zdel nekoliko osupel vzpričo tega vprašanja in nekoliko trenutkov ni ničesar odgovoril. Navsezadnje se je približal ogromnemu deblu, šel počasi naokoli in ga opazoval z natančno pozornostjo. Ko je končal svojo preiskavo, je samo rekel:

»Da, massa, Jup spleza, na vsako drevo, ki ga more videti v svojem življenju.«

»Tedaj pa gori s teboj kakor hitro le mo- reš, ker kmalu bode prekasno, da bi mogli videti, kakor je treba.«

»Kako daleč moram navzgor, massa?« je vprašal Jupiter.

»Najprvo splezaj po glavnem deblu in potem ti bodem že povedal, kam moraš ple- zati dalje — in tukaj počakaj! — vzemi seboj to žuželko.«

»Hrošča, massa Will — zlatega hrošča,« je vpil zamorec, »vleči gori na drevo? Vrag naj me odnese, ako ga vzamem!«

»Ako se bojiš, Jup, ti, tako velik zamor- ec kakor si ti, prijeti to malo neškodljivo mrtvo žuželko, no, potem jo pa nesí seboj s pomočjo te vrvice — toda, ako je ne vzameš seboj na ta ali drugi način, ti s to lopato razbijem tvojo glavo!«

»Kaj pa je sedaj, massa?« je rekel Jupi- ter, očitvidno bolj voljan vsled osramotenja, »vedno se hočete pripraviti s starim zamor- cem. Samo šalil sem se malo! Jaz se bojim hrošča?! Kaj meni ta hrošč mar!« S temi be- sedami je oprezno prijel za drugi konec vr- vice in držeč žuželko od svoje osebe kolikor so le dopuščale okolnosti, se je pripravljaj, da spleza na drevo.

V svoji mladosti ima tulipasto drevo, Liliodendron Tuliperum, najbolj veličastno med vsemi ameriškimi drevesi, posebno meh- ko deblo in se vzdiguje pogosto do velike visokosti brez postranskih vej; v njegovi bolj zreli dobi pa postane skorja razpokana in hrapava, mejtem ko se pokažejo od deblu številne kratke veje. Na ta način je bila v našem slučaju težava plezanja bolj navidezna kakor resnična. Potem ko je z rokami in no- gami obiel ogromno deblo kolikor tesno le mogoče, potem ko se je s svojimi rokami oprijel nekaterih naprej štrlečih delov in se je

s svojimi prsti na nogah uprl v druge, se je povzpel Jupiter, potem ko se je enkrat ali dvakrat komaj rešil, da ni padel, navsezadnje do prve velike rogovile in je očitvidno smatral celo stvar za dovršeno. Nevarnost tega ju- naškega dela je sedaj v resnici minula, četudi se je nahajal plezavec sedaj kakih šestdeset do sedemdeset čevljev nad zemljo.

»Na katero stran moram iti sedaj?« je vprašal.

»Splezaj na največjo vejo — to na tej strani,« je rekel Legrand. Zamorec je točno ubogal in, kakor se je videlo, le z majhnim naporom; plezal je višje in višje, dokler se navsezadnje ni mogla videti njegova postava skozi gosto listje, ki ga je obdajalo. Kmalu potem je bilo slišati njegov glas, kakor da bi klical: halo!

»Kako daleč moram se iti?«

»Kako visoko se nahajaš?« je vprašal Legrand.

»Do tukaj,« je odvrnil zamorec, »nebo zamorem videti skozi vrh drevesa.«

»Pusti nebo pri miru in pazi, kar ti pore- čem. Pogled ob deblu nizzdoli in šteje veje pod seboj na tej strani. Preko koliko vej si šel?«

»Ena, dve, tri, štiri, pet — čez pet velikih vej sem šel, massa, na tej strani.«

»Potem splezaj še za eno višje!«

Čez nekoliko časa je bilo zopet slišati njegov glas, ki je oznanjal, da je dospel do sedme veje.

»Sedaj, Jup,« je kričal Legrand očitvidno zelo razburjen, »želim, da splezaj po tej veji tako daleč kakor moreš. Ako boš zagledal kaj posebnega, mi takoj povej!«

Pri tej priliki je izginil vsak najmanjši

dvom, ki sem ga mogel gojiti glede blaznosti svojega ubogega prijatelja. Meni ni preosta- jalo nič drugega, kakor sklepati, da je blazen, in prav resno me je začelo skrbeti, kako ga pripeljati domov. Mejtem ko sem preišlje- val, kaj bi bilo najbolj storiti, se je zopet začul Jupitrov glas:

»Bojim se splezati po tej veji zelo daleč — precej suha je ta veja skozi in skozi.«

»Ali si rekel, da je veja suha, Jupiter?« je vpil Legrand s tresočim glasom.

»Da, massa, čisto suha — za gotovo su- ha — življenje je izginilo iz nje.«

»Kaj za Boga naj storim?« je vprašal Legrand očitvidno v največji zadregi.

»Storiti?« sem dejal, vesel, da sem mogel spregovoriti besedico vmes, »no, iti do- mov in v postelo. Pojdite sedaj! — To je lep človek. Pozno postaja in vrhu tega, spomnite se svoje obljube.«

»Jupiter!« je zakričal, ne da bi se količ- kaj brigal zame, »ali me slišiš?«

»Da, massa Will, prav dobro vas čujem.«

»Poskusi torej s svojim nožem vejo, in pogled, ali je zelo suha.«

»Suha je, massa, gotovo dovolj,« je od- govoril zamorec čez nekoliko trenutkov, »vendar ne tako zelo suha, kakor bi morala biti. Še malo dalje si morem sam upati po njej, to je res.«

»Sam? — Kaj meniš s tem?«

»No, mislim hrošča. Zelo težek hrošč to. Pomislite, ako ga pustim pasti, se veja po- tem ne bo prelomila ravno zaradi teže enega zamorca.«

»Ti peklenški lopov!« je kričal Legrand očitvidno zelo razljučen, »kaj hočeš s tem, da

bož zabavljal. On je pa dejal: Če to nič več ne košta, kakor samo eno izjavo, to pa zelo rad storim. (Veselost.) Hribar je izjavo podpisal in se odpoval hudiču in vsem njegovim delom! (Burna veselost. Smeh in vsikliki.) Odpoval se je celi liberalni stranki, odpoval se je dr. Tavčarju, sploh vsemu liberalstvu in je nato rekel hrvaškimi duhovnikom: Poglejte me no, saj sem čeden človek! (Gromoviti smeh!) Vseh sedem hrvaških gospodov mu je nato odvezelo dalo (Živahna veselost) in on je bil sprejet nato v jugoslovanske cerkev — v »Jugoslovanski klub«. (Veselost.)

Ampak najbolj zabavno pri tej stvari je, da ljubljanska liberalna stranka vse to prenese. (Veselost.) Pisalo se je, kako se je Hribar liberalcem odpoval in liberalci, ki so se spomnili, koliko truda je bilo treba, da so Hribarja na Dunaj spravili in predvsem, koliko denarja jih je to stalo (Burni smeh) — pravijo, da še zdaj niso vsega poplačali — ko so se spomnili, koliko jih je Hribar koštal (Veselost), so hoteli doznati, kaj je Hribar Hrvatom obljubil in so dejali drug drugemu: Mi moramo vendar vedeti, kaj je ta vrag neki podpisal (Živahna veselost.) Pisali so mu in Hribar je poslal sledečo izjavo v »Slovenski Narod«:

Možje tiho bodite pa čakajte! (Gromoviti smeh.) Kar čakajte, boste že na koncu videli, kakšen hudič bo iz kruglje vun zlezal. (Burna veselost.) Liberalci res mirno čakajo (Veselost), tako da ga ni na celem svetu poslanca, ki ima tako potrpežljive volivce, kakor ljubljanski župan. (Smeh.) Če bi bil kdo trdil od mene na primer, da sem liberalcem kakšno izjavo podpisal, bi vi volivci gotovo rekli: Pokaži, kaj si podpisal! Vi, ki ste kmetje, ste toliko pametni, da bi to zahtevali, liberalna gospoda pa še ni tako daleč. (Smeh.) Jaz liberalcem častitam k tej pridobitvi, to bo res nekaj lepega, kar bo iz tega na koncu vun prišlo.

Ni pa še vseh stvari konec. »Narod« je začel pisati, kakšen ugled ima Hribar na Dunaju in kako ga vsi spoštujejo, tako, da ga mislijo že za predsednika državnega zbora voliti. (Gromoviti smeh.) Na Dunaju nismo za to nič vedeli, (Smeh), poslanci so se menili le za Weisskirchnerja in Začeka, kajti le za ta dva se je šlo. Eden je moral Hribarja stransko potegniti, da je začel nase misliti, ko se je za Weisskirchnerja šlo. (Smeh.) Mi, ko smo na Dunaju brali, da nekateri poslanci hočejo Hribarja za predsednika izvoliti, smo pri belem dnevu te poslance za laterno iskali, pa nismo nobenega našli. (Klic: Hribarja! Smeh.) Ko se je volil predsednik, pi se še Hribar ni nase spomnil, ampak je lepo glasovnico za »klerikalca« oddal, kakor vsi drugi. (Veselost.) V Ljubljani so liberalci volili, on pa na Dunaju klerikalno politiko dela. (Smeh.) Potem pa pravi: Le počakajte, bo že prav! (Burni smeh.)

On torej lima. (Veselost.) Enega hoče nalimiti: ali Hrvate ali slovensko liberalno stranko. Dobička pa liberalci od tega lmanja gotovo ne bodo imeli.

Zdaj so pa Hrvatje prišli k nam in so dejali: Zakaj pa zdaj nočete Hribarja v svojo sredo, ko se je vendar očistil in vsem grehom odpoval? Glejte, On je podpisal, da nikoli več ne bo zoper vero delal. Mi smo pa dejali: Mi na Kranjskem dobro vemo, koliko so Hribarjevi podpisi vredni. (Živahna veselost. Klici: Pogodba z Nemci!) Mi samo toliko vemo, da je Hribar, ko se je šlo za to, da slovenski kmet dobi večino v kranjskem deželnem zboru, obstrukcijo delal (Sramota!) in da je z lajnom in kravjim zvoncec izkušal zabraniti, da de kmet pride do veljave in pravice. (Sramota!) Kaj ne, vi možje, vi ste nas volili, da kmečke pravice zagovarjamo, ne pa da bi z liberalcem na Dunaju štafažo delali? (Burni, živahni klici: Tapo je! Nikoli z liberalci skupaj!) In kadar bo pri volitvah zopet do obra-

mi pripoveduješ take neumnosti? Kakor hitro mi izpušči hrošča, ti zlomim vrat. Poglej semkaj, Jupiter, ali me čuješ?

»Da, massa, pa ni treba tako vpiti nad ubogim zamorcem.«

»No, sedaj poslušaj! — Ako se upaš splezati po veji tako daleč, kakor misliš, da je varno, in ne izpušči žuželke, dobiš za nagrado srebrn tolar, kakor hitro prideš zopet dol.«

»Dobro, massa Will, — že prav,« je odgovoril zamorec točno, »sedaj morem do konca.«

»Do konca!« je na ves glas vpil Legrand, »ali praviš, da si na koncu veje?«

»Kmalu bom na koncu, massa, — o — o-o-o-o-oh! Sveta nebesa! Kaj pa je to tukaj na drevesu?«

»No,« je vpil Legrand vidno razveseljen, »kaj je?«

»No, nič drugega kakor lobanja — nekega človeka so pustili mrtvega na drevesu, in vrani so mu snedli vse meso proč.«

»Lobanja, praviš? — Jako dobro! — Kako je pritrjena k veji? — Kaj jo drži gori?«

»Tako, massa, moram pogledati. No, to je zelo čudna stvar; pri moji veri — velik žrebil je v lobanji, ki jo drži k drevesu.«

»Sedaj pa, Jupiter, stori natanko kakor ti povem — ali slišiš?«

»Da, massa.«

»Pazi toraj! — Poišči levo oko lobanje!«

»Hm! Hm! To je dobro! No, tukaj ni sploh nobenega levega očesa!«

»Preklicana tvoja neumnost! Ali razločuješ svojo desnico od leve?«

»Da, vem to — vem vse o tem — leva roka je ona moja roka, s katero sekam drva.«

»Gotovo! Ti si levičnik; in tvoje levo oko je na isti strani, kakor tvoja leva roka. Sedaj mislim, lahko najdeš levo oko lobanje, ali pa mesto, kjer je bilo levo oko. Ali si ga našel?« (Dalje.)

čuna prišlo, bode kmečko ljudstvo nam prav dalo. (Tako je! Zivel »Slovenski klub«!)

Sedaj pa Ivana Hribarja pustimo, kjer je, in pogledimo, kako bomo delali v državnem zboru, da kmečki stan povzdignemo. »Slovenski klub« je v blagor kmečkega ljudstva vložil že sledeče predloge v korist kmetovalcu: Za razdolžitev kmečkih posestev (Dobro-klici); za preureditev davkov (Dobro!), za podeljenje nje zavarovanja proti ognju (Dobro!), za poddržavljenje notariata, za znižanje cene za sol, za podojenje državnega melioracijskega zaklada od 4 na 8 milijonov kron, za povišanje deželne podpore za živinorejo, za znižanje vojaške službe na dve leti (Dobro-klici!), da se vojaške vaje zmanjšajo, da se vojakom ob času poljskega dela dovoli dopust in vaje ne napovedo v času, ko ima kmet največ dela itd. Uložili smo pa tudi predlog za izpremembo društvenega zakona, kar je tudi glede na osnovanje »Kmečke zveze« največjega pomena. Danes smo tukaj zbrani, da napravimo zvezo, da bomo kakor en mož vsi skupaj držali in svoje koristi složno branili in zastopali. Društveni zakon zabranjuje, da bi vse »Kmečke zveze«, kar se jih je že po vsem Slovenskem osnovalo, stopile skupaj in med seboj osnovale enotno zvezo. Kako koristno in plodnosno pa bi bilo, če bi se v »Kmečki zvezi« združilo 100.000 slovenskih kmetov! Kakšna mogočna armada bi to bila! Če bi odbor te Zveze mogel govoriti in zahtevati v imenu 100.000 kmečkih posestnikov, bo gospoda, bodo ministri ta mogočni glas morali poslušati. S tem bi imeli kmetje v rokah mogočno orožje in lahko bi zahtevali, da se minister, ki bi se njihovim upravičenim težnjam in zahtevam ustavljal, odstavil in poslal v pokoj ter nadomestil s takim, ki ima srce za ljudstvo. Zato je sedanjí društveni zakon krivičen in škodljiv zakon. (Tako je!) Ta zakon tudi določa, da v odboru ne sme biti več kot 5—10 članov. Zakaj pa bi odbor »Kmečke zveze« ne imel 20—30 članov? (Tako je!) Vsaka občina bi morala v odboru »Zveze« imeti svojega zastopnika. Zaradi tega smo tudi vložili predlog, naj se v tem smislu društveni zakon izpremeni in ker bomo glede na to skoro pri vseh strankah našli zaslombo, je gotovo, da bo sprejet! Tako je začel »Slovenski klub« delati in izpolniti, kar je volivcem pri volitvah obljubil. (Klici: Tako je prav! Živeli naši poslanci!)

Kmečki možje! Slovesno vam vnovič obljubujemo, da smo pot, katero smo izbrali in katero ste nam vi pokazali, nemoteno in neustrašeno šli naprej in bomo zastavo, na katero smo 14. maja prisegli, na Dunaju krepko dvigali — našo slovensko kmečko zastavo! (Burni Živio-klici!) Toda ni dovolj, da na Dunaju branimo vaše pravice in grajamo, kar je vam v škodo, neobhodno je potrebno, da imamo tudi doma ob vas trdno zaslombo, trdnjavo, na katero se bomo lahko vedno naslanjali. Za seboj moramo imeti kmečko armado. Jaz kot poslanec ljubljanske okolice obljubljam in proglašam, da bom nastopal vedno le v najožjem stiku s »Kmečko zvezo«! (Tako je!) Kar bo »Kmečka zveza« želela in hotela, to bo zame sveta postava! (Tako je prav! Živio-klici!) Čim več vas bo zbranih v tej zvezi, tem večjo moč boste imeli in tem večjo veljavo! Napravite zvezo, navdušite tudi druge zanjo, agitirajte zanjo in združite se!

Vsak kmečki posestnik brez izjeme in tudi vsek prijatelj kmeta naj pristopi Zvezi in naj jo podpira! Kajti burni časi nas še čakajo. S splošno in enako volivno pravico smo si pridobili primerno zastopstvo za naše pravice in potrebe v državnem zboru, nismo pa si še mogli priboriti veljave, ki nam ore, v kranjskem deželnem zboru. Stiri petine vsega prebivalstva na Kranjskem tvorijo kmetije in vendar imajo le borih 16 poslancev, poslanci mest in veleposestniki pa imajo večino in gospodarijo in vladajo nad deželo. (Živahni, dolgotrajajoči klici: Zalostno!) Vsek od vas čuti to krivico na svojem životu. (Res je!) Deželni zbor ne dela postav v soglasju s kmetom, in ne dela postav za kmeta. Zato si moramo izvojevati volivno preosnovo! (Moramo jo!) Vlada je predložila deželnemu zboru načrt za izpremembo volivne pravice in sicer bi po tej postavi dobili kmetje 25 poslancev, tako, da bi imel kmet večino nad zastopniki mest in veleposestev, kakor mu gre. Vi veste, kaj so liberalci storili. (Klici: Vemo! Sramota!) Pod vodstvom ljubljanskega župana Hribarja so to preosnovo prepredili in Ivan Hribar je sam s kravjim zvoncec zvonil in lajno vrtil (Sramota!) da prepreči glasovanje o preosnovi volivnega reda, da bi kmet ne mogel priti do veljave, do svoje pravice, do večine! (Burni klici: Sram naj ga bo!) Letos bodo zopet volitve za deželni zbor in zato pokažite pri volitvah, da kmetje zahtevajo odločno in neizprosno volivno preosnovo, da hočejo imeti večino, katera jim gre! (To hočemo!) Pokazati hočemo pri letošnjih volitvah liberalcem, kakšno izdajstvo na pravih kmečkega stanu so storili, ko so z obstrukcijo preprečili, da bi kmet v deželnem zboru prišel do besede. (Burni klici: Sramota!) Ta boj stoji zdaj v ospredju in kmetje ga bodo zmagonosno izvojevali, ako bodo složni in bodo stali vsi kakor en sam mož za svojimi poslanci. Vi veste, da gre zdaj za čast in za bodočnost kmečkega stanu. (Tako je! Res!)

Možje! Združite se tedaj v »Kmečki zvezi« in mi bomo skrbeli, da se s pomočjo preosnove društvenega zakona ustanovi »Kmečka zveza«, ki bo segala tja gori od Drave pa dol do sinjega jadranskega morja! (Burni, živahni klici: Živela »Kmečka zveza«!) Če se bosta združila v tej mogočni zvezi slovenski in hrvaški kmet, bo to glas, ki bo gromovito zaoril po slovensko-hrvaški domovini in zahteval kmečko pravico, da se bo tja gori na cesarskem Dunaju slišalo, kaj zahteva kmečki stan in se mu bo tudi ugodilo. Toda to ne bo

dovolj. To našo »Kmečko zvezo« bomo prijateljsko združili s kmečkimi zvezami nemških, italijanskih, poljskih in čeških kmetov in ustanovila se bo Zveza, ki se bo razprostirala od češko-nemške meje do mogočnega morja jadranskega! (Navdušeni Živio-klici.) Vsaka vlada bo morala poslušati glas te »Zveze«! Tudi mi hočemo zdaj postaviti temeljni kamen te Zveze. Te dni je stopilo na Dunaju skupaj 200 poslancev iz vseh avstrijskih dežela brez razlike narodnosti in so ustanovili »Kmečko zvezo« — pokažimo tudi mi, da stojimo trdni in edini za temi poslanci! »Slovenski klub« je soglasno sklenil, da vstopi v to državnozbornsko kmečko zvezo in res smo že tudi vsi poslanci »Slovenskega kluba« vanjo vstopili kakor en mož. Veliko nas bo, vlada se nas bo bala in nikoli se ne bo upala storiti ničesar, kar kmetu ne bi bilo v korist in blagor.

Sedaj pa, vi možje iz ljubljanske okolice, povejte, ali vam je prav, da se »Kmečka zveza« osnuje? (Po dvorani zaorijo navdušeni klici: Prav je! Vsi skupaj!) Vi imate zadnjo besedo, kajti vi ste nam poverili naš mandat! (Navdušeni, gromoviti klici: Živela »Kmečka zveza«!) Se letos bo prilika, da pokažete, ali nam še zaupate. (Mogočni klici: Se, še!) Ni ga med Slovenci, ki bi mogli vstati in pokazati, da smo kdaj kaj storili, kar bi vam ne bilo v korist! (Živahni klici: Ni ga!) In če bi vi kdaj od nas zahtevali, da odstopimo, bomo svoj neomadeževani mandat vam položili nazaj v vaše roke. (Gromoviti klici: Živio »Slovenski klub«! Le naprej za naše pravice! Mi vam zaupamo!) Še enkrat vas prisrčno pozdravljam in zakličem: Kmetje, vkup! (Po dvorani zaori viharni klic: »Živio naš poslanec dr. Šusteršič«!)

Načelnštvo in odbor.

Nato se izvoli načelnik in odbor za dobo enega leta. Na predlog g. poslanca dr. Šusteršiča se izvoli enoglasna za načelnika g. Miha Dimnik iz Jarš, ki je misel o ustanovitvi »Kmečke zveze« izprožil in je vnet za blagor kmečkega stanu. G. Dimnik se zahvali, po dvorani zaorijo živahni živio-klici prvemu načelniku »Kmečke zveze« za ljubljansko okolico. Nato se izvoli odbor in sicer: g. Franc Mrkun, posestnik, Ig-Studenec, Franc Košak iz Grosuplja, Jožef Šusteršič, župan v Medvodah, Lovro Floriančič, občinski odbornik iz St. Vida, Vinko Korbar iz Hrušice, Jakob Dimnik, župan iz Polja, Andrej Remškar iz Brezovice, Janez Suhadolec, posestnik iz Šuica. Nato opozarja dr. Šusteršič na § 17. pravil, ki pravi: Odbor imenuje v celi okolici zaupnike. Predlaga, naj vsaka občina izbere in izvoli zaupnike in pošlje njihova imena na naslov načelnika Mihe Dimnika. Zaupniki imajo nalogo poročati odboru o željah kmetov. Čim več je zaupnikov, tem boljše. Sprejeto. Nato se vsi navzoči vpišejo v »Kmečko zvezo«. Konečno povzame besedo dr. Šusteršič in izvaja: Ne smemo v tem lepem trenutku, ko smo se trdno združili v »Kmečko zvezo«, pozabiti na našega sivolasega vladarja, na našega presvetlega cesarja. (Gromoviti živio-klici.) Bili smo vsi poslanci pred otvoritvijo državnega zbora na dvoru, kjer nam je naš vladar prebral prestolni govor. Moram reči, da smo tega govora bili vsi slovenski in tudi vsi drugi iz srca veseli. Dobri cesar je povedal in krepko naglašal, da on hoče, da se kmetu pomaga. (Klici: Živel naš cesar!) On je vladar naročil in je vse poslance pozval, naj na to delajo, da se kmečke razmere temeljito izboljšajo. Cesar hoče med drugim, da se izvede starostno zavarovanje in zavarovanje zoper onemoglost in nezgode tudi za kmeta, za kmečkega posestnika. (Klici: Dobro!) Želi, da se povzdigne živinoreja in sploh v vsakem oziru poskrbi za kmečki stan, za prvi stan v državi. Zato predlagam, da zakličemo našemu presvetlemu cesarju trikratni krepki »Živio«! Naš vladar, cesar Franc Jožef I., naj živi! Živio! (Vsa dvorana zaori navdušeno: »Živio naš cesar Franc Jožef! Živio! Živio!)

Nato se zaključí ta prelepi shod in radostno so odšli možje na svoje domove v trdnem prepričanju, da bo njihova »Zveza« uspevala in od dne do dne bolj procvetala. Naš kmet se je jel organizirati, njegovih nasprotnikov pa bo strah, ko bo prišel dan končnega obračunanja!

Državni zbor.

Volitev v odseke.

V petek je poslanska zbornica izvolila pet odsekov. Izmed jugoslovanskih poslancev so bili izvoljeni: V legitimacijski odsek dr. Šusteršič, dr. Benkovič, dr. Laginja in dr. Rybač; v imunitetni odsek dr. Hočevar in dr. Bječinovič; v odsek za izpremembo poslovnika dr. Šusteršič in dr. Ivčević; v odsek za državne podpore vsled uim Roškar in Štrekelj; v proračunski odsek dr. Korošec, dr. Žitnik, dr. Ploj in vitez Vukovič.

Predlogi krščanskih socialcev.

Nemški krščanski socialci so v drž. zboru vložili celo vrsto predlogov, med njimi glede skupnosti armade, znižanja vojaške službene dobe na dve leti, dalje predlog, da se omeji naseljevanje kmečkega ljudstva v mestih, predlog glede določitve nadaljnjega delavnega časa, glede novega pokojninskega predpisa za tobačne delavce in več predlogov o krošnjarjenju, zavarovanju za bolezen itd. Poslanec Kunschak in tovariši so vložili še sledeči predlog:

Vlada se opozarja, naj v najkrajšem času predloži načrt zakona, ki določaj:

1. Država ima izključno pravico kopati črni in rjavavi premog, nafto ter rude in jih tudi predelavati.

2. Ne sme se več dajati pravica, priceti nove rudnike ali že obstoječe razširjati. Dosedanje rudnike in podjetja naj prevzame država.

3. Državi se v to svrhu dovoli, da razlasti vse tozadevne koncesije, zemljišča in podjetja. Lastniki dobijo odškodnino, ki jo določí posebna in ta namen izvoljena parlamentarno komisija v zvezi z državno upravo.

Slavnostni dnevi v Pragi.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Prage.)

Priprave in sprejemí.

Tekom zadnjih dni so se pojavile zopet vse tiste krasne dekoracije, s katerimi se je bila Praga oččila meseca aprila cesarju v čast. Po vsem mestu se je snažilo in okraševalo, tako, da je Praga zopet blestela v prazničnem odevu. Tisoči praških šolskih dečkov, ki so te dni tudi telovadili kot sokolci, so se že v petek kazali po mestu v sokolski uniformi.

Velenavdušen je bil sprejem Francozov. Do hotela »Susky dvír« pravi triumfalni sprevod: Špalir so tvorila razna sokolska društva, na Vaclavskem trgu pa so stali bolgarski junaki.

Prišedši v »Sasky dvír«, so se Francozi takoj podali na balkon, ljudstvo pa se je spodaj ustavilo, pelo »Hej Slované«, »Kde domov mój«, klicalo: »Slava!« »Vive la France!« »Na zdar!« Parižani so sipali cvetlice z balkona in klicali: »Na zdar!« »Vivent les Tchèques!« »Sláva Čechům!«

Amfiteater na Letni.

»Slovenčev« bralec naj si misli, da se ob Ljubljani vrhu Rožnika nahaja velikanska planjava, pokrita s parki in igrišči — in imel bo pojem o praški Letni. Kar je Dunajčanu Prater, je Pražanu Letna. Na Letni je torej praški Sokol zgradil velikanski lesen amfiteater. Dali so mu ime »cvičiště«, kar bi se slovenski reklo vežbališče.

V vežbališču je samo arena okrog 300 korakov dolga in skoro toliko široka. Vežbališče je znotraj in zunaj okusno okraшено in tudi opremljeno z vsem potrebnim komfortom. Ze to-le vežbališče samo je krasna stavba. Vaš poročevavec ima z balkona svojega stanovanja lep razgled po Letni; zlasti sokolsko vežbališče je ododot videti kakor na dlani. Ravno pada večerni mrak na Letno, kakor bi se razgrinjal čreznojo sivkasto moder pajčolan. Zeleno drevje, raztreseno po Letni, se vedno manj loči od sinje, z rahlim dimom pomešane megle, ki lega na široko plan. Setalce in med drevjem igrajočo mladino je komaj še mogoče videti. Bela zgradba vežbališča pa blesti sredi ravnine tudi sedaj v mraku, da, sedaj v poltemi je njena belina skoro izraziteja kot po dnevu. Ta širni, krasni amfiteater je torej kraj za velike telovadne vežbe. Tekmovanja med češkimi telovadnimi društvi so se tu pričela že v petek.

Pozdravni dan

je v pravem pomenu besede bil petek, dne 28. junija.

Da so Slovence pozdravili Čehi z velikanskim navdušenjem — kaj hočemo o tem poročati. Ume se samo ob sebi. Čehi morda do nobenega drugega slovanskega naroda nimajo toli zares nežne ljubezni, kot do Slovencev.

Vlak za vlakom je v petek dovajal nove čete. Ta dan je prišlo 14 posebnih vlakov z 12.000 udeležniki. Ob 3. uri popoldne so dospeli v Prago slovenski poslanci dr. Benkovič, dr. Hočevar, Fon, dr. Rybač, Mandič, Štrekelj, Ježovnik.

Z istim vlakom so se pripeljale tudi deputacije ljubljanskega in zagrebškega občinskega sveta. Sprejem je bil velikanski. Na stotine šopkov je deževalo. Pozdravljal je praški župan dr. Gros in slovenski akademik Lipold za »Adrijo«, odzdravljala sta zagrebški župan dr. Amruš in Iv. Hribar. Zvečer ob sedmih je prišel posebni slovenski vlak s 500 udeleženci, nato 600 Hrvatov. Pozdravljali so goste župan češki Sokoli in ogromno občinstva. Hrvatje so izpregli voz Tresič Pavičiču in ga peljali v hotel. V vozu je s Tresič Pavičičem sedel slovenski poslanec Fon.

V petek zvečer so peli v narodnem gledališču opero »Libuša«.

Beneška noč

v petek zvečer. Slavje je povzdignil tudi čar nočne razsvetljave. Praga je mesto, kjer se nočne razsvetljave dajo bajno-krasno prirediti. — Vltava, obdana z blestečim vencem razsvetljenih palač. Krasni mostovi, oviti z žarnimi svetlobnimi pasovi. Z lučicami posuti otoki. Poteze Narodnega divadla, zarisane z vrstami belih in črnih žarnic. Res, kakor nočna fata morgana! Francov most in Francovo nabrežje je začitano s programi neštetihi rdečih žarnic. Zgradbe otoka Žofina, posute z električnimi lučmi. Vltava blesti v odsvit lampijonov, s katerimi so okrašeni čolni, švigajoči po valovih.

Red je vzoren. Razsvetljave pomladi, ko je bival tu cesar, so policiji bile manever, kako preprečiti nezgode. Dne 18. aprila je bilo nekaj ljudi v gneči poškodovanih. Zato je bil magistrat to pot previdnejši. V petek je policija na več krajih naredila kordon in množice so se tako mogle povsod gibati le v eno smer. S tem so bile nezgode preprečene.

Naval ljudstva je bil nepopisen. Trume izvenpraških Sokolov se niso mogle načuditi prizorom nočne razsvetljave. Mnogi izmed njih kaj podobnega niso še nikdar videli.

Ako si se izročil toku množice in na njega valih plul dalje in dalje, ti je uživalo oko in uho. Oko se ni moglo nasiti svetlobnega čara. Sluh pa ti je svedočil, da si tu doživel uro slovanskega pobratimstva. Da, še več.

v tem vrvenju so ti udarjali na uho glasovi vseh evropskih jezikov. Poleg češkega si čul slovenske in hrvatske glasove. Ob vsakem koraku si zadel ob bolgarske družbe, ki so navdušeno vzklikale čudež se krasoti zahodnoslovenske metropole. Italijani so se zavzeti divili, ker so se tu v lastnimi očmi prepričali, da tudi slovanska Praga ume tekmovati z Benetkami, kar tiče prireditev bajno-krasnih nočnih prizorov. Francozi, vajeni svoje Sene, so tu naši odsvit tega, kar ume Pariz pokazati v svojih bajnih regatah na razsvetljenih čolnih. Angleži in Belgijci, Rusi in Američani so vsi s posebnim užikom ogledovali prekrasno razsvetlavo. Da, Praga se res ume pokazati kot zlati Praga!

Na Zofiskem otoku je bil po razsvetljavi pozdrav gostov. Francozi in Jugoslovani so bili predmet posebne pozornosti. Govorili so zastopniki šestnajstih narodov, v imenu Slovencev je govoril dr. Ravnikar.

Tu smo izvedeli, da je k telovadnim vajam odposlalo vojno ministrstvo večje število častnikov, za proučenje organizacije.

Sobotne slavnosti.

V polnem tiru je bilo sokolsko »cvičenje« v soboto dopoldne. Že od 6. ure so v amfiteatru tekmovali češki, hrvatski, slovenski, bolgarski, ruski in francoski telovadci. Povelja so se izvrševala točno, da je šlo kakor ura.

Ob 9. uri dopoldne so telovadci ostavili areno in nastopilo je okrog 2000 čeških telovadec. Vaje, ki so jih izvrševali, so bile napoh ekserciranje, napol ples. Nato je 8000 čeških telovadec napolnilo areno. Osem tisoč mož je kretalo na eno samo povelje!

S tem je bil vzpored sobotnega dopoldneva dokončan — namreč kar se tiče proizvajanja v amfiteatru — kajti bilo je za to dopoldne še več drugih točk na vzporedi, kot obisk na grobeh mož, ki so ustanovili prva češka telovadna društva, in pa shod odborov evropskih telovadnih zvez.

Vreme v soboto dopoldne ni bilo ugodno. Nekako mračno in celi čas za dež pripravljeno. Tačas, ko so sokolke vezbale v areni, se je mlačen poleten dežek vsipal.

A kako smo bili iznenadeni, ko smo sv. Petra dan popoldne ob treh zopet vstopili v amfiteatr, katerega zgradba je stala 120.000 kron, zavzemajoča nad deset hektarov prostora. Pestra množica se je zbrala tu iz cele Evrope, in med katero jih je nemalo, ki so došli ali iz Zakavkaza iz Azije, ali iz Algira v Afriki, ali iz daljne Amerike.

Ura je ravno tri. Popoldanska predstava se je pričela. Najprej narodopisni del: Vzori narodnih plesov, in sicer vlaški, šlezijški, hanaški in slovaški plesi. Nato sijajen nastop 8000 čeških telovadec, ki so izveli iste vaje, kakor jutraj. Potem bi bile morale sokolke »cvičiti«, prav tako, kakor dopoldne. A tačas se je nebo pooblačilo. Od juga so pripluli temni oblaki in so liki črni strehi legli nad Prago. Začelo se je pripravljati za nevihto. Sokoli so odkorakali iz arene. Vihar je v vrtincih dvigal prav nad areno, nastajal je polmrak, a 2500 telovadec je vkljub temu tiho in mirno prikoralo na široko ploščad sredi amfiteatra. Čul se je vedno glasnejši grom. Del občinstva je bežal, drugi so burno ploskali telovadkam, ki se niso bale viharja. Nad dolgimi vrstami teh polodraslih deklic v temno - modri opravi, je veter razpihal prah po zraku. Ptice so bežale čez nepokrito areno iskat strehe. Deževne kaplje so začele padati. Blisk za bliskom je zasnil; nekajkrat je prav blizu tresčilo. Vendar so telovadke mirno in točno izvrševale povelja, elegantno se razklepajoč v vedno redkeje in redkeje vrste . . . vse je šlo strogo po programu.

Tu se je vtila ploha z vso silo. Koliko vode je moralo pasti, se je videlo pozneje na cestah, ki so bile dočela izprane.

Med treskanjem in ploho so šele voditelji dali deklicam znamenje, naj začno v običajnem redu odhajati iz arene. In odhod se je splošno tudi res v redu izvršil; samo kakih dvesto telovadec je v begu zapustilo pozorišče. Navzočji so vztrajnim telovadkam do zadnjega ploskali in jim klicali »Slava!»

Konec sobotne slavnosti je bil torej neprijeten. Mnogo točk vzporeda je vsled nevihte izpadlo. Vendar se je občinstvo, katerega je bilo 100.000 med splošnim smehom vračalo zadovoljno v mesto.

V soboto zvečer je slovanski klub priredil banket, katerega se je udeležilo 300 oseb.

Včerajšnji slavnostni sprevod. — Demonstracije nemških buršev.

Najkrasnejša točka je bila včerajšnji (nedeljski) slavnostni izprevod. Bil je krasen dan. Od sedmih jutraj so zbirali Sokoli svoje čete za slavnostni izprevod. Par stotin telovadec na konjih. Red je bil vzoren. Točno ob 10. uri dopoldne se je pričel izprevod ter se je končal ob dveh popoldne pred magistratom, kjer so govorili dr. Scheiner, župan dr. Gros in zunanji gostje. Vse ulice so bile prenapolnjene. Pogled od muzeja navzdol po Vaclavskem trgu je bil nepozabljivo lep. Občinstvo je bilo kakor pestra loka, v sredini rdeč veletok.

Pred sprevodom so nemški burši pred nemško kazino »Na Pfkopech« vprizorili bumel. Tisoče palic se je dvignilo. Burši so izginili med gromkim petjem »Hej Slovani«. Na »nemški domeni« »Na Pfkopech« je bilo navdušenje največje. Nemci so se morali poskriti mnogo jih je odpotovalo. Slavnostno razpoloženje ni bilo nikjer kaljeno. Slavnostnega izprevoda se je udeležilo 25.000 Sokolov, gledavcev je bilo 300.000.

Ministra Fořt in Pacak sta prišla oficijelno na izlet. Angleški tisek je zastopal glavni urednik »Times«, francoskih časnika je bilo navzočih 18. Vašemu poročevalcu so Čehi dali vedno najodličnejše mesto.

Po končanem sprevodu je bil sprejem vabljenih v mestni dvorani. Govoril je župan dr. Gross. Odzdravljali so Francozi, Angleži, Belgijci, Srbi, Hrvatje, Bolgari, Slovence dr. Rybař. Načelniku Scheinerju sta bila za »Obeč sokolsko« podarjena dva dragocena darova od vseh zastopnih narodov.

Popoldne so zopet nastopile telovadke, ki so izvršile sobotni program, zatem so ponavljali telovadci proste vaje. Sledile so slikovite borbe z orožjem, ki so kazale boje izza dobe Žičke.

Na grobu Fügnerjevem in Tyrševem so govorili zastopniki raznih narodov in po odpetju korala položili na grob vence.

Francozi se poklonili praškemu nadškofu. Francoska deputacija je v podnačelnikom municipalnega sveta dr. Lampuetem izrazila praškemu nadškofu kardinalu Skrbenskemu svoj oficijelni pozdrav. Francozje so šli v nadškofijsko palačo in ker kardinal ta dan ni mogel osebno sprejemati, so pustili tam svoje karte.

Slavnostni dnevi v Loovu.

Loov. Na slovesen način se je preteklo soboto dne 29. junija tu proslavila 40letnica lvovske sokolske zveze in blagoslovljenje novega društvenega doma poljskih telovadec. Iz Galicije je došlo k slavnosti nad 40 tisoč Sokolov, ogromno število poljskih kmetov in mnogo slavnostnih gostov iz Ogrske. Slavnostni sprevod in javna telovadba sta bila velikanska.

Dnevne novice.

+ **Hribar — krščanski demokrat.** Ne vstrašite se! Tako je! Jugoslovanski klub je sestavil svoje statute, v katerih se glasi § 1. takole:

»§ 1. Zadatak je ove Sveze da svojim parlamentarnim radom unapreduje razvitak plemena koja zastupa, i to na krščansko-demokratskoj podlozi u narodnom, kulturnom i gospodarstvenom pogledu.«

Torej tista »krščanska podlaga«, iz katere so se liberalci skozi deset let tako podlo norčevali, je zdaj Hribarjev program! Pa ne le oni mirni, tihi katolicizem je odslej vodilo Hribarju, kakor so ga spoštovali nekdanji častiljivi gospodje, ki jih še sedaj hvaljivo liberalci in žalujejo, da so izumrli — in Hribar je podpisal krščansko-demokratski program, torej tisto bojevitvo strujo, ki v hudih borbah in z ostrim orožjem podira liberalne trdnjave. To je Hribar podpisal in se zavezal — v hrvaškem jeziku. Kako nam bo neki ta program po slovensko razložil?

Pedagogika in naša slavna vlada. Ravnatelj vsakega zavoda je obenem njega nadzornik in ima kot tak nalogo nadzorovati pouk v posameznih razredih. Kako bi to neki storil nemški nacionalc Proft? O njem je dokazano, da ne zna slovensčino a bi moral nadzorovati tudi pouk v sle, venskih razredih. Res lepi pedagogi so naši nemški nacionalci, od Kalteneggerja in Švarca tje do naučnega ministra Marcheta. Šolski uspehi so jim deveta briga, njihov prvi in zadnji namen je germanizacija. — Kuenovščina prihaja naglih korakov tudi k nam na Kranjsko.

Desetletnica, društva sv. Jožefa v Tržiču na praznik sv. Petra in Pavla je bila velikanska. Društvo je storilo vse, da kar najslavesnejše obhaja svoj praznik. Udeležba zunanjih gostov, članov naših organizacij je bila nepričakovano velika. Navzočih je bilo 10 društvenih zastav. O slavlju objavimo seveda obširno poročilo.

Profesorske vesti. Profesor na prvi državni gimnaziji g. dr. Karol Weđan je prestavljen na Dunaj, prov. učitelj na drugi državni gimnaziji g. Bogomil Remec je prestavljen kot prvi učitelj na novomeško gimnazijo, suplent gosp. Franc Vajda na tukajšnji realki pride na tukajšnje prvo drž. gimnazijo.

— **Nov nečuvan atentat na naše srednje šole.** Naša nemškonalna vlada nam je storila novo veliko krivico. Pred štirimi leti je bil imenovan profesorjem na tukajšnje l. drž. gimnazijo neki Wedan, zagrižen nemški nacionalc. Mesto ni bilo niti razpisano, tako, da je bilo prezrtih mnogih slovenskih suplentov, ki so bili po službeni dobi starejši. Ta mož je bil ravnokar imenovan na Dunaj, obenem pa čitamo, da je imenovan na njegovo mesto Nemeč Rotlang in sicer zopet, ne da bi bilo mesto razpisano. Kaj si vse naša vlada z nami upa, je že res nečuvno! Slovenski suplenti čakajo leta in leta, Nemeč pa dobi mesto, ko napravi komaj izpit. Imenovani je zgodovinar, izprašan leta 1905; ravno sedaj pa imamo zopet izprašane slovenske suplente zgodovinarje, med njimi enega, ki ima izpit že iz l. 1903, a še vedno zamačaka. Prva gimnazija, ki ima štiri petine slovenskih dijakov, ima dva nemška zgodovinarja in enega Slovence. Slovenec mora poučevati vedno v nižjih slovenskih paralelkah, kjer je delo neprimerno težje, ker je število učencev več kot dvakrat večje nego v nemških oddelkih; na višji gimnaziji pa dominirata izključno Nemeč. Brce, ki jih dobivamo sedaj, so tako hude, da treba najodličnejšega odpora Šole, na katerih se vzgaja naša mladina, nam hočejo napolniti s samimi nemškimi profesorji, ki mladine ne ljubijo, naši slovenski suplente pa čakajo leta in leta, a ne dobe kruha. Vlada nam

ne misli poslati samo Profta, kateri bo po svojih močeh gimnazijo germaniziral, pošilja mu že tudi predhodnike, ki mu bodo nemška telesna straža. — Mi protestiramo proti takim nasilstvom z pedagogičnega in narodnega stališča. Naš kruh nam jedo tuji, domačini pa naj gledamo gladni ob strani. Ako nas bo vlada tako kruto tepla, potem naj bo pripravljena na odpor cele slovenske javnosti.

— **Slavnost veteranskega društva v Kranju.** Iz Kranja nam pišejo: Z veliko slovesnostjo je razvilo v soboto naše veteransko društvo svojo zastavo, ki ji je kumica gospa Schwarzova, soproga našega deželnega predsednika. Ker je pa ta bila osebno zadržana, jo je nadomestovala soproga okrajnega glavarja, gospa Pirčeva in v njenem imenu izročila za zastavo krasen trak. Njej je priredilo društvo že v petek zvečer podoknico. V nedeljo so dohajale v mesto deputacije drugih veteranskih društev — celó iz Beljaka — in okoliških požarnih bramb, deloma sprejete na kolodvoru z godbo. Pred enajsto uro so se vrstili gostje in domače društvo v dolgo vrsto in po praznično oblečenih ulicah odkorakali v »Zvezdo«, kjer je bila na prostem sv. maša. V cerkvenem govoru je povdarjal g. dekan Koblar, ki je tudi blagoslovil zastavo, kako tesno sta združeni ljubezen do vere in do domovine. Slavnosti se je udeležil poleg zastopnika vlade tudi občinski zastop po odposlancih in društveni čast. član dr. Globočnik. Pri banketu, ki je bil na vrtu gosp. P. Mayrja, je napil predsednik deželne zveze g. Mihalič cesarju; nato je sledila še cela vrsta napitnic, izmed katerih bodita omenjena zlasti lepi slovenski govor g. komisarja Schlosserja in napitnici g. dekana in g. župana. S koncertom, ki se ga je poleg veterancev udeležilo mnogo meščanstva in uradništva, se je zaključil ta dan patrioističnega slavlja v Kranju.

— **Otvoritev zgradb hotelske družbe »Triglav« v Bohinjski Bistrici** se je včeraj izvršila ob številnem zastopstvu Slovencev iz Kranjske, Koroške, Primorske in Štajerske. Hotelski družbi »Triglav« se je posredovanjem poslanca Pogačnika in društva za promet tujeve posrečilo pridobiti tri najlepše zgradbe, katere sta za razne potrebščine ob zgradbi bohinjskega železniškega predora zgradila država in podjetnik Ceconni. Tako se je posrečilo dobiti bivši hotel »Tunel« — sedaj grand hotel »Triglav« — ki je državo veljal 85.000 kron za 15.000 kron, krasno Ceconnijevo vilo »Bogomila« ki ima dragoceno notranjščino in bivše poslopje Ceconnijevih uradnikov (sedanja »Dependance Bellevue«), kar je Ceconnija skupno veljalo 280.000 K za 78.000 K. Samo vila »Bogomila« je Ceconnija veljala 80.000 K. Da se ni posrečilo dobiti ta podjetja pod tako ugodnimi pogoji, bi se bil gotovo tujec vgnezdil! Ta tri poslopja so sedaj najmoderneje opremljena tako da zadostajo vsem potrebam najrazvijašnejših tujih gostov. V vseh treh poslopih je 44 tujskih sob po 2 K 50 v do 9 K, vsako nadstropje ima svoje kopališče; hotel ima moderno restavracijo in kavarno. Kakor smo v »Slovencu« že omenili vodi hotelsko restavracijo in kavarno priljubljene restavrateur gospod Avg. Zajec iz Ljubljane, ki je ljubljansko svojo restavracijo oddal v najem natakariju gospodu Ozmiču. Prekrasen je hotelski park, od katerega je čaroben pogled na triglavsko pogorje, na Črno prst in bohinjske planine. Hotelske zgradbe imajo posebno lepo acetilinsko razsvetlavo, katero je velespretno uredil pravi mojster v tej stroki gospod J. Arko iz Ribnice. Hotel ima tudi postaja za avtomobile, prostorne hleve in dobi tudi kegljišče. Opravo za vse tri hotelske zgradbe je izvršila solkanska zadruga, tapetniška dela pa gospod Puc iz Ljubljane. Vse je jako udobno prirejeno, znak podjetnega duha in pridnih rok, ki so v osmih tednih vse tako temeljito priredile. Kakor čujemo, bo novo hotelsko podjetje ob bližnjem kostanjevem gaju v Bohinjski Bistrici napravilo veliko kopališče, do jezera se pa napravi promenada, ki bo obsadena s kostanji. V hotelu bo tudi pisarna društva za promet tujeve. — Hotelske zgradbe je ob 11. uri dopoldne blagoslovil gospod župnik Pirker ob asistenci gospoda župnika iz Srednje vasi g. Berlica in ob navzočnosti zastopnikov hotelske družbe »Triglav« na čelu jim primarij dr. Gregorič, okrajnega glavarja g. pl. Detela, zastopnikov kranjskega društva za promet tujeve, predsednika g. pl. Trnkoczyja, dr. Krisperja in dr. Marna, načelnika železniške postaje gospoda Rauterja domačega župana g. Arka, nadučitelja g. Humeke in drugih odličnih gostov. Skupino je povzel fotograf. Primarija dr. Gregoriča je ob vrodu v hotel »Triglav« pozdravila hčerka vrtnarja g. Stehljaka ter mu izročila krasen šopek. Ob 1. uri popoldan se je v bivši delavski kantini, sedaj lepi prijazni dvorani hotela »Triglav« vršil po gospodu restavrateurju Zajcu okusno aranžirani banket. Primarij g. dr. Gregorič, se je zahvaljeval in napijal vsem faktorjem, ki so pripomogli, da je nastalo to domače podjetje, pozdravila zastopnike obmejnih bratov: rodbino Majdičevo, dr. Pretnerja iz Trsta, dr. Treota iz Gorice in dr. Brejca, ki je došel v Bohinjsko Bistrico, a je bil vsled nenadne boleznine zadržan udeležiti se banketa. Govornik želi, da se zbero domače sile da privabimo tuice občudovat našo lepo domovino. Govornik želi v tem smislu na tem polju složnega, mirnega, delovanja pod geslom: »Mir, sloga in napredek.« Okrajni glavar pl. Detela nazdravlja družbi in ji želi najboljšega procvita v nekdanj tihem Bohinju, skozi katerega drda sedaj svetovna železnica, župnik gospod Piber v imenu bohinjskega slovenskega vernega rodu pozdravlja vse goste, ki naj bi vedno

več gostov privabili v krasno bohinjsko slovensko Švico! V imenu deželne zveze za promet tujeve govori dr. Krisper, ki povdarja, da je ob otvoritvi nove svetovne železnice naš narod šel vzporedno s kulturo dasi takrat ko so imele že vse druge dežele društva za promet tujeve, mi takega društva še nismo imeli. Povdarja delo deželnega društva za promet tujeve, za katerega je dal idejo gospod Peter nel na Bledu, je bilo društvo že ustanovljeno, ko je prišla iniciativa iz žel. ministrstva. Tudi naša dež. zveza hoče delovati za ugled in sijaj avstrijskega cesarstva. Boter hotelski družbi »Triglav« je »Dež. prometna zveza«, ki skupno z župnikom Pibrom in Belicem, poslancem Pogačnikom, dr. Gregoričem, notarjem Hudovnikom, Hribarjem in dr. Treotom ni prej mirovala, da se je osnovalo podjetje. Kredit se je dosegel pri »Ljubljanski kreditni banki«, da pa se je vse tako hitro uredilo je zasluga dr. Gregoričeva, ki je že z zgradbo hotela »Uniona« pridobil veliko zaslugo. Novo hotelsko podjetje domačinom v Bohinju ne bo v škodo, ono bo nekako središče. Govornik želi, da bi bila hotelska zgradba vsem prijetno zavetišče po geslu: »Kdor tudi kot tujec pride, naj kot naš prijatelj odide.« Tako bodo tuji dobili druge nazore o našem ljudstvu, tako si bomo pridobili ugled pred tuji. G. dr. Pretnar iz Trsta povdarja, da na jugu blizu adrijskega morja ni nobenega lepšega kraja kot je ta. Sramota za Slovence bo, če tudi ob jezeru ne zgrade en hotel! Podjetje je internacionalno, a brani slovenski značaj Bohinja, ker je v domačih rokah. Tu prebiva zvesto slovensko ljudstvo, ki je ostalo zvesto krščanskim načelom. Soglasno z njim postopajmo in dosegli se bodo lepi uspehi! Notar gospod Hudovnik nazdravlja skupnemu narodno-gospodarskemu delu. Nato je bil banket, katerega je ob vsakem začetku umljivih težavnih razmerah, gospod Zajc najfinejše in na splošno zadovoljnost uredil, končan. — Hotel je že prvi dan posetilo nad 40 tujeve in je bila restavracija cel dan zasedena od turistov, med katerimi smo opazili posebno mnogo Tržčanov.

— **Casnikarska nesramnost.** Sobotni »Slovenski Narod« je nesramno napadel g. dr. Iv. Zajca, samo raditega, ker je bil izvoljen v upravni svet »Uniona«. Tako pri »Narodu« razumevajo narodno-gospodarsko delo, da se napada ljudi, ki žele delati in da vsako priliko porabijo, kako bi škodovali domačim podjetjem, ki nočejo v upravne svete povabiti g. Malovrha. Na narodno-gospodarskem polju se mi sedaj držimo načela, da ne napadamo domačih podjetij. Opozarjamo narodno-napredno stranko, da ni nikjer zapisano, da bi mi ne smeli streljati nazaj. Gradiva imamo dovolj. Ali naj radi impertinence enega Malovrha trpe vsa domača podjetja? Mi nobenega politično ne vežemo, ki se hoče pri narodno-gospodarskem delu udeleževati, pa tudi sebe in svojih ne pustimo vezati! Kakor je nevtralnno podjetje hotelska družba »Triglav«, tako je »Union« vsakemu odprt in celo dvorano lahko porabi v politične shode vsakdo, ako jo plača. Nesramnosti »Slovenskega Naroda« pa padajo na tiste nazaj, ki jih povzročajo. Če Malovrh v »Narodu« ne bo dal miru, se pomenimo drugače!

— **Iz telovadnice.** V Horjulu ustanove telovadni odsek. Prihodnje nedeljo je ustanovni zbor. Št. Viški telovadni odsek je dobil te dni težko pričakovane tamburice, Jeseniško telovadnico pa so opremili pretekli teden z vsem potrebnim telovadnim orodjem. V ljubljanskem telovadnem odseku lepo nadaljuje redno delo, zlasti ker je v zadnjem času pristopilo več novih telovadec.

— **G. dr. Brejc,** ki je včeraj na Boh. Bistrici nagloma obolel, je kmalu okreval in je že sinoči lahko zapustil Bohinjsko Bistrico.

Premeščen je profesor Franc Jeraj z novomeške gimnazije na drugo državno gimnazijo v Ljubljani.

— **Predaval je v St. Lovrencu ob Temenici** včeraj dr. Lampe o Vatikanu.

— **Umrla je v Litiji** gospa Uršula Hočevar, stara 68 let.

— **Za notarja v Postojni** je imenovan notarski kandidat v Kranju g. Gregor Demšar.

— **Deželni dacarji,** ki stanujejo v Ljubljani dobe od 1. julija dalje 20 odstotno draginjsko doklado.

— **Prebivalcev v Spodnji Šiški** je sedaj 4276.

— **Vč. g. Čigon,** vikar na Vojskiči je bil obsojen v Komnu dne 25. t. m. na 150 kron globe in stroške, češ, da je govoril, da ima Štrekelj dve ženi. Zagovornik je prijavil priziv ničnosti, ker ni bil dopuščjen dokaz resnice.

— **Socialni demokrat Ropas obsojen.** Pri tajni razpravi je bil obsojen vodja goriških socialistov Filip Ropas radi razžaljenja veličanstva na 10 mesecev ječe, postrežene vsak mesec z enim postom. Zagovarjal ga je dr. Tuma.

— **Socialnodemokratski shod na Jesenicah.** Preteklo soboto ob 4. uri popoldne so zborovali pri nas soc. demokrati. Vodja jeseniških liberalcev gospod poštar Schrey je bil tako ljubeznjiv, da je dal soc. demokratom na razpolago svoj vrt. Poslušal je sam in z njim malone vsi naši liberalci socialno-demokratske govornike. Shodu je predsedoval tukajšnji sodrug Ogris. Prvi je govoril dr. Drmota, o zadnjih državnozbornih volitvah. Ostro je napadal Hribarja zaradi stališča, ki ga zavzema v državnem zboru. Naglašal je, da nimajo liberalci nobene bodočnosti več. Gledati se mora, da se čimpreje uničijo. Obžaloval je,

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

priloga slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

2469 150-3

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

da izpreminja Hribar svojo barvo kakor mavrica in je zelen, moder, bel, rdeč, črn kakor mu ravno kaže. Seveda je napadal tudi našo stranko. Etbin Kristan je govoril nemško in sicer v drugih besedah to, kar je povedal dr. Drmota. Nastopil je tudi Kopač, ki je govoril o železničarski organizaciji, napadal liberalce in Hribarja, Kopač je tudi napadal ne- navzoča naša somišljenika Glaviča in župnika Zabukovca. Govoril je tudi delavec Anton Cizer o bratovskih skladnicah. In čudno, ko je pričel govoriti delavec, so pa zborovalci odhajali in je Cizer končal žalosten malone sam. Nam je popolnoma vseeno, kaj da čvekajo soc. demokratski agitatorji po shodih. Pri- bijemo pa tole: Ostro so napadali liberalizem in ljubljanskega Hribarja. Na shodu so bili navzoči malone vsi naši liberalci s Schreyem na čelu. In našel se ni niti eden, ki bi bil izkušal zagovarjati Hribarja. Naše pomilovanje ubogemu Hribarju. Ne zagovarja njegovega nastopa „Narod“, niti besedice v njegovo obrambo ne zinejo zvesti liberalci, ko se z- bavljajo na shodih čeznj, ker ni na Dunaju svobodomiseln, kakor je v Ljubljani. Res se nam smili Hribar. Ne bo preostalo drugega, kakor da prične zvestega svojega sotrudnika zagovarjati naš list, ko so ga pustili na ce- dilu „Narod“, liberalci in socialni demokrati.

Koroške novice.

k Koroška naša delavska organi- zacija. Dne 30. m. m. je bilo v Št. Janžu v Rožni dolini veliko delavsko zborovanje v zvezi z veselico. Namen mu je bil pred vsem izpopolnitev naše delavske organiza- cije koroške. O velepomembnem shodu objavimo seveda temeljito poročilo.

Ljubljanske novice.

lj Sv. maša zadušnica. Ob 10. uri je bila v stolnici pontifikalna sv. maša zaduš- nica za pokojnega cesarja Ferdinanda. Daroval jo je premil. g. knezoškof dr. Anton Bona- ventura Jeglič. Navzoče je bilo c. kr. urad- ništvo in vojaštvo.

lj V hotelu »Union« ložira poveljnik 3. ar- tilerijske brigade generalmajor Karol Janda, istotam so se nastanili polkovnik Zupan, pol- kovnik baron Bamberg, grof Königsbrunn in fregatni kapitan pl. Schawzer.

lj Umrla je gospa Ana Bregar, vdova po računskem svetniku.

lj Prosto vožnjo v drugem razredu je na- pravil danes zjutraj kovač Janez Flender, ro- dom iz Železnikov in sicer se je pripeljal iz Nabrežine v Ljubljano. Na tukajšnjem Južnem kolodvoru so ga prijeli in izročili policiji, ka- tega ga je izročila sodišču.

lj Umrl je v soboto v bolnici g. Josip Sva- tek, znani trafikant na Mestnem trgu.

lj Tatvina kolesa. Danes dopoldne je ukradel Antonu Bizjaku, magistratnemu slugi neznan tat kolo, vredno 100 K. Kolo je vse črno, sedlo je nakoncu že nekoliko obrabljeno in je na prednjem kolesu pnevmatika po vrhu zakrpana.

lj Iz Ljubljane v Postojno je prišel danes 1 bataljon 17. pešpolka k bataljon- skim vajam in ostane ondi do 14. julija.

lj Surov mož. V soboto je na Gru- berjevi cesti krojaški pomočnik Verhovnik svojo ženo tako pretepel, da je morala priti v bolnico.

SRBIJA.

Avstro-ogrski poslanik odpoklican iz Srbije.

Belgrad 1. jul. 1907. Kralju je iz- ročil avstro-ogrski poslanec baron Czikann pismo avstro-ogrskje vlade, da je odpoklican.

Telefonska in brzojavna poročila.

BLAMIRANI DR. PLOJ.

Ptuja, 1. julija. Včeraj se je vršil tu shod, ki naj bi bil sodil o postopanju dr. Ploja. Ploj je bil v Ptuju, a se ni upal na zborovanje. Na zborovanju je dr. Kukovec od liberalne »Na- rodne stranke« hvalil dr. Ploja. Ploj ni dobil zaupnice.

PREDRZNOSTI NEMŠKIH BURŠEV. (Glej »Slovenčev« izvorno poročilo o slav- nosti v Pragi.)

Praga, 1. julija. Nemški burši so vče- raj hoteli prodreti vrsto pri slavnostnem spre-

vodu čeških telovadcev. Ko so bili burši pre- gnani, šli so pred nemško kazino, kjer so Če- he zasramovali. Pri nemški kazini je bilo na to nekaj oken pobitih. Policija je posredovala. Mal spopad je bil tudi pred mestno hišo po dokončanem sprevodu, resnih spopadov pa ni bilo.

BIVŠI POSLANIK NIGRA UMRL.

Rim, 1. julija. Tu je umrl bivši poslanik grof Nigra.

LOČEN ZAKON NADVOJVODE.

Genf, 1. julija. Zakon Leopolda Wölflinga, bivšega nadvojvoda Leopolda Salva- torja je oblast ločila ter je izrekla, da je zakon ločen vsled krivice žene.

IGRALEC GOLJUF.

Dunaj, 1. julija. Nemški igralec Feliks Luete je izleparil od nekega juvelirja juve- lov za 400.000 K.

SAMOUMOR MINISTRskega SVETNIKA.

Budimpešta, 1. julija. Tu se je usmr- til ministrski svetnik dr. Sigmund K.

AVSTRIJA.

Dunaj, 30. junija. Cesar je sprejel v po- sebnih avdienci predsedstvo avstrijske zborni- ce, ki se mu je zahvalila za potrjenje volivne reforme, za reforme, napovedane v prestol- nem govoru in mu obljubilo, da bo delalo na to, da bo zbornica uspešno delala. Cesar se je zahvalil in izrazil željo, da bo zbornica plod- nosno delovala za prospeh in blagor države ter vseh avstrijskih narodov.

AVSTRIJA IN ITALIJA.

Dunaj, 1. julija. Avstrijski minister za zunanje zadeve Aerenthal in italijanski mi- nister Tittoni se snideta 18. t. m. v Desio pri Monzi, nakar se Aerenthal predstavi italijan- skemu kralju v Racconigiju. Tittoni obišče Aerenthala avgusta meseca na Semmeringu in se nato predstavi cesarju Francu Jožefu v Ischlu.

OGRSKO-HRVAŠKI SPOR. DEMISIJA HRVAŠKIH SEKCIJSKIH NAČELNIKOV.

Zagreb, 1. julija. Vsi sekcijški načelniki hrvaške vlade so danes podali novemu banu demisijo. V svoji pisni prošnji izjavljajo, da stojijo sekcijški načelniki na stališču prej- šnjega bana grofa Pejačevića in hrvaških po- slancev, da namreč predloga o službeni prag- matiki železničarjev nasprotuje ogrsko-hrva- ški pogodbi. Novi ban je demisijo sprejel.

Zagreb, 30. junija. Semkaj je dospelo ne- kaj hrvaških poslancev iz Budimpešte, katere je na kolodvoru sprejela velika množica. Po- slanec Šurmin je ljudstvo nagovoril ter pozval hrvaški narod, naj nastopi v sedanjem boju mirno in dostojanstveno. Nekaj dijakov je pred banovim stanovanjem demonstriralo, to- da policija jih je razkropila.

Zagreb, 1. julija. Tu kroži vest, da na- merava odstopiti tudi minister za Hrvaško, Geza Jossipovich. Njegov naslednik bo naj- brž Aladar Jancovich.

Budimpešta, 1. julija. Hrvaški po- slanci so izdali manifest na hrvaški narod, kjer povdarjajo, da je imenovanje novega ba- na brez sporazuma s saborsko večino proti- ustavno ter pozivljajo hrvaški in srbski narod, naj odslej bije boj z Mažari vztrajno in dostoj- nstveno.

NESPORAZUMLJENJE MED JAPONSKO IN AMERIKO.

Tokio, 1. julija. Ker policija v San Francisku noče obnoviti nekaterim Japoncem koncesije za posredovalnice za delo, so se razmere med Japonsko in severno Ameriko zopet znatno poslabšale. Sedem japonskih tr- govinskih zbornic je poslalo predsedniku Roo- seveltu in več ameriškim trgovinam zbor- nicam adresu, kjer opozarjajo na veliko ško- do, ki preti japonski in ameriški trgovini, ako se nespোরазumljenje med obema državama ne odstrani.

PORTUGALSKA.

Lissabon, 1. julija. Vsi listi razun enega so zaplenjeni. Poroča se, da se stvori vojaško ministrstvo.

FRANCOSKA.

Pariz, 1. julija. V burni seji v zbornici, kjer je posebno Jaures napadal Clemenceaua, ki je kriv nemirov na jugu, se je Clemenceau v dolgem govoru zagovarjal. Zbornica je nato s 323 proti 233 glasovom izrekla vladi zaupa- nje, ker je varovala zakon in vpostavila red na južnem Francoskem.

Razglas.

V svrhu delne prezidave stolpa in nove stolpne strehe farne cerkve v Radoljici oddala se bodo **zidarska, tesarska, kleparska in kamnoseška dela.**

Načrti, stroškovnik, splošni in specialni stavbni pogoji so na po- gled v župnišču v Radoljici.

Pismene ponudbe se morajo doposlati do 4. julija t. l. cerkvenemu predstojništvu v Radoljici in ondi je tudi položiti predpisana varščina.

Cerkveno predstojništvo si pridržuje pravico, da prosto voli med dospelimi ponodbami, in lahko tudi razpiše nov natečaj, če bi mu ne ugajala nobena vloženi ponudeb, ali pa si dela in dobave zagotovi na kak drug primeren način.

Cerkveno predstojništvo v Radoljici,
dne 26. junija 1907.

1450 3-3

En že rabljeni, a v dobrem stanu se nahajajoči

rudarski sveder (Bergbohrer)

s palicami vred, se ceno **proda.** — Kje, pove upravništvo „Slovenca“. 1437 3=3

Išče se dober, praktičen kiparski pomočnik

Naslov se poizve v upravništvu „Slo- venca“. 1466 3-1

Katoliški dom

oddaja takoj

DVORANO

z dvema garderobnima sobama, pri- pravno za društva, za stavbinske pisarne ali drugo enako podjetje. 1455 3-2

Pojasnila da **Fran Jonke, Gra- dišče 3.**, 1. nadstropje, od 1. do 2. ure popoldne.

Delavci

tudi delavci za dela iz mavca (gipsa) **se takoj sprejmo.**

Tovarna za umetno kamenje Unterhuber, Dunajska cesta št. 73. 1469 3-1

Proda se ali zamenja za seno ali slamo

1 mlatilnico
1 slamoreznicico
1 čistilnico

Več izve in ogleda se jih v restavraciji pri „Levu“, Marije Terezije cesta 16.

Kočija

s streho, črno la- kirana za 2 konja, popolno nova, moderno izdelana, se **proda** za 600 kron pri **Ant. Pelcu**, Ribnica, Dolenjsko. 1468 3-1

Železniški vpokojenec 43 let star, ki je že tri leta služboval v uradniški skladnici za pisarja, išče primerne **pisarniške službe.**

Ponudbe pod „Zvest in zanesljiv“ uprav- ništvu „Slovenca“. 1452 3-1

Hiša z vrtom in njivo

se da v **najem** takoj ali s 1. avgus- tom **Radeckega vas št. 31.** Več se izve na Sv. Petra nasipu šte. 57. 1467 3-1

Prva kranjska tvornica sodovice GUSTAV FISCHER v Ljubljani.

Premovano 1903 v Bordeauxu

Kemično čista sodovica

v sifonih, ki so popolnoma brez svinca in jih je pre- gledalo oblastvo.

Priporočajo jo zdravniške avtoritete.

Ustanovljena 1868.

s častno diplomu zlatim križem in zlato kolajno

Izdeluje znane izvrstne limonadne in malinovčeve sifone pokalce (krahlerle) z različnim sadnim okusom.

1465 3-2

Podružnica v Spljetu. :

Delniška glavnica: K 2.000.000. :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

nudi k žrebanju 1. julija promese na Dunajske komunalne srečke à K 15'5, glavni dobltek K 400.000'— " " kreditne srečke à K 18'—, " " K 300.000'— Obe promesi skupaj le K 32. —

Podružnica v Celovcu. :

Rezervni fond: K 200.000. :